

STUDY

AND PRACTISE

**učebnice anglické
gramatiky
pro samouky**

Alena Kuzmová

- přehledný výklad gramatiky
- široké spektrum vzorových vět
- 129 cvičení s klíčem
- nepravidelná slovesa
- frázová slovesa

ALENA KUZMOVÁ

Study and Practise

učebnice anglické gramatiky pro samouky

Copyright:

Autor: Alena Kuzmová

Vydal: Martin Koláček - E-knihy jedou

2015

ISBN:

978-80-7512-149-3 (ePub)

978-80-7512-150-9 (mobipocket)

978-80-7512-151-6 (pdf)

OBSAH

ÚVODEM

LESSON 1

Podstatná jména a členy / Nouns and Articles

LESSON 2

Přídavná jména / Adjectives

LESSON 3

Zájmena / Pronouns

LESSON 4

Číslovky / Numerals

LESSON 5

Slovesa / Verbs

LESSON 6

Příslovce / Adverbs

LESSON 7

Předložky / Prepositions

LESSON 8

Spojky / Conjunctions

LESSON 9

Větná skladba / Syntax

LESSON 10

**Vedlejší věty a podřadná souvětí /
Subordinate Clauses and Complex Sentences**

Nepravidelná slovesa / Irregular Verbs

Frázová slovesa / Phrasal Verbs

ÚVODEM

Study and Practise je přehledná učebnice anglické gramatiky s cvičeními a klíčem. Lze ji doporučit jako doplňující studijní materiál pro samouky, ale také žáky základních škol, studenty středních škol i jazykových škol, kteří si potřebují rychle ujasnit některé gramatické jevy a zároveň si je hned procvičit a zkontrolovat své studijní výsledky.

Každá lekce obsahuje výkladovou a praktickou část. Ve výkladové části je vždy vysvětlen určitý gramatický celek a jsou zde uvedeny vzorové věty pro jeho snazší pochopení. Praktická část pak obsahuje cvičení, která Vám umožní jednotlivé gramatické jevy procvičit. Za cvičeními následuje klíč, pomocí něhož si ihned ověříte, jak jste si novou gramatiku osvojili.

Výkladové části lekcí se zabývají jednotlivými větnými členy, anglickými časy a typy vedlejších vět a souvětí, přičemž jednotlivé kapitoly nabízejí vždy ucelené vysvětlení uvedených gramatických okruhů.

Cvičení v této učebnici jsou sestavena pro žáky, kteří již angličtinu nějaký čas studují a osvojili si už určitou slovní zásobu, nikoli pro naprosté začátečníky. Cílem učebnice je pomoci studentům, aby upřesnili svůj ústní i písemný projev a snadno a rychle našli odpovědi na některé gramatické nejasnosti, se kterými se setkají během studia.

Milí studenti, přála bych si, aby Vás tato gramatická příručka provázela po celou dobu Vašeho studia a stala se Vaším dobrým pomocníkem. Mnoho úspěchů při studiu angličtiny Vám přeje

Alena Kuzmová

Lesson 1

PODSTATNÁ JMÉNA A ČLENY / NOUNS AND ARTICLES

Rod mužský a ženský se v angličtině rozlišuje pouze u lidí a mají ho také zvířata mužského či ženského pohlaví. Středního rodu jsou věci, zvířata obecně a všechna neživotná podstatná jména.

Pád: Anglická podstatná jména nemají pádové koncovky; pády se určují předložkami či postavením podstatného jména ve větě.

Příklady:

1. pád   A/The man is sitting at my desk.
Nějaký/ Ten muž sedí u mého stolu.
2. pád   What's the name **of** the street?
Jaký je název té ulice? Jak se jmenuje ta ulice?
3. pád   I hope you'll explain the problem **to** us.
Doufám, že nám ten problém vysvětlíte.
4. pád   I like winter sports.
Mám rád zimní sporty.
5. pád   Be good, children.
Buďte hodné, děti.
6. pád   I dream **of** a comfortable holiday.
Sním o pohodlné dovolené.
7. pád   Jack is going out **with** Margaret.
Honza chodí s Markétou.

Přivlastňovací pád u osob, výrazů času, organizací a zeměpisných názvů se tvoří **apostrofově + s**.

Jednotné číslo

my sister's boyfriend	<i>přítel mé sestry</i>
James'(s)[džeimziz] car	<i>Jakubovo auto</i>
Peter and Jack's flat	<i>byt Petra a Honzy (společný)</i>
last winter's holiday	<i>dovolená loňské zimy</i>
a week's stay	<i>týdenní pobyt</i>
Saturday's news	<i>sobotní zprávy (= určité soboty)</i>
our company's profits	<i>zisky naší společnosti</i>
at the doctor's	<i>u lékaře</i>
Italy's painters	<i>malíři Itálie</i>
Europe's policy	<i>politika Evropy</i>

Množné číslo

Pravidelná podstatná jména s koncovkou –s mají pouze apostrof:

the Browns' flat	<i>byt Brownových</i>
my parents' house	<i>dům mých rodičů</i>
five minutes' break (= a five-minute break)	<i>pětiminutová přestávka</i>
two weeks' holiday	<i>dvoutýdenní dovolená</i>

Nepravidelná podstatná jména nemající koncovku –s užívají apostrof + s:

children's toys	<i>dětské hračky</i>
men's hobbies	<i>mužské záliby</i>
these women's lives	<i>životy těch žen</i>

Neživotné přivlastnění vyjadřujeme předložkou *of*:

the name of the book	<i>název té knihy</i>
the roof of our house	<i>střecha našeho domu</i>

Číslo podstatných jmen

Jednotné číslo je u počítatelných i nepočítatelných podstatných jmen; **množné číslo** je u počítatelných podstatných jmen a u některých nepočítatelných podstatných jmen.

Počítatelná podstatná jména mohou mít před sebou určitou číslovku (one chair, three boys, two men), mohou mít člen neurčitý (v jednotném čísle – a girl) i určitý (v jednotném i množném čísle – the car, the cars) a tvoří množné číslo koncovkou –s nebo –es (pravidelná podstatná jména). Po sykavkách *s, z, š, č, dž* se tvoří množné číslo koncovkou –es, která se vyslovuje –iz (church – churches, box – boxes, glass – glasses, house – houses, piece – pieces). Končí-li podstatné jméno v jednotném čísle na –y, kterému předchází souhláska, toto –y se v množném čísle mění na –ie (baby – babies, country – countries); po samohlásce se však –y nemění (boy – boys, play – plays).

Některá počítatelná podstatná jména tvoří množné číslo nepravidelně. Mezi tato **nepravidelná podstatná jména** patří například:

man, men	<i>muž, muži</i>	shelf, shelves	<i>polička, poličky</i>
woman, women	<i>žena, ženy</i>	thief, thieves	<i>zloděj, zloději</i>
child, children	<i>dítě, děti</i>	scarf, scarves	<i>šála, šály</i>
foot, feet	<i>noha, nohy</i>	wolf, wolves	<i>vlk, vlci</i>
tooth, teeth	<i>zub, zuby</i>	goose, geese	<i>husa, husy</i>
loaf, loaves	<i>bochník, bochníky</i>	mouse, mice	<i>myš, myši</i>
leaf, leaves	<i>list (na stromě), listy</i>	ox, oxen	<i>vůl, voli</i>
life, lives	<i>život, životy</i>		
half, halves	<i>polovina, poloviny</i>		
knife, knives	<i>nůž, nože</i>		
wife, wives	<i>manželka, manželky</i>		

Některá nepravidelná podstatná jména mají stejný tvar v jednotném i množném čísle a sloveso má jednotné či množné číslo. Určující je, o jaký počet jde.

Příklady:

The fish is fresh.

Ta ryba je čerstvá.

The fish are in the fridge.

Ty ryby jsou v lednici.

The sheep is fat.

Ta ovce je tučná.

The sheep are fat.

Ty ovce jsou tučné.

Některá nepravidelná podstatná jména mají pouze množné číslo, sloveso je též v množném čísle. Například people *lidé*, trousers *kalhoty*, clothes *oblečení*, oats *oves*, scissors *nůžky*, vegetables *zelenina*, contents *obsah*, shorts *šortky*, police *policie*, poultry *drůbež*, goods *zboží*, cattle *hovězí dobytek*.

Příklady:

The vegetables are fresh. *Ta zelenina je čerstvá.*

Who are those people? *Kdo jsou ti lidé?*

The police are arriving. *Přijíždí policie.*

The poultry are in the fridge. *Drůbež je v lednici.*

Pomnožná podstatná jména mající 2 části počítáme pomocí **a pair of:**

a pair of trousers *jedny kalhoty*

two pairs of jeans *dvoje džíny*

Některá anglická podstatná jména se liší v pomnožnosti od češtiny; zatímco v angličtině nejsou pomnožná a jsou počítatelná, v češtině jsou pomnožná:

a door *jedny dveře*

two doors *dvoje dveře*

a dress *jedny šaty*

three dresses *troje šaty*

a watch *jedny hodinky*

two watches *dvoje hodinky*

a clock *jedny hodiny*

two clocks *dvoje hodiny*

Skupinová podstatná jména mají sloveso v jednotném či množném čísle podle toho, jde-li o skupinu jako celek, či jednotlivé členy. Patří sem např. family *rodina*, army *armáda*, enemy *nepřítel*, crew *posádka*, government *vláda*, group *skupina*, team *tým*, staff *personál*.

Příklady:

Our family is satisfied with your service.

Naše rodina je s vaší obsluhou spokojena (jako celek)

Our family always leave after seven o'clock.

Naše rodina vždy odchází po sedmé hodině. (jednotlivci)

Někdy má podstatné jméno tvar množného čísla, ale sloveso je v jednotném čísle. Patří sem např. news *zpráva (zprávy)*, measles *spalničky*, mumps *příušnice*, billiards *kulečnick*, gallows *šibenice*, customs *clo*.

Příklady:

The news wasn't very good. *Ta zpráva nebyla moc dobrá. Ty zprávy nebyly moc dobré.*

Mumps is a very dangerous disease. *Příušnice jsou velmi nebezpečná nemoc.*

Nepočítatelná podstatná jména nemohou mít před sebou určitou číslovku. Nemají nikdy neurčitý člen, ale mohou mít určitý člen. Obecně netvoří množné číslo a užívají se se slovesem v jednotném čísle. Dělí se na jména **látková, hromadná a abstraktní**.

a) **látková jména** se počítají podle jednotek objemu, váhy, druhů obalů či mají u sebe neurčitou číslovku:

milk <i>mléko</i>	a litre of milk <i>litr mléka</i>
water <i>voda</i>	a glass of water <i>sklenice vody</i>
wine <i>víno</i>	a bottle of wine <i>láhev vína</i>
cheese <i>sýr</i>	150 grams of cheese <i>150 g sýra</i>
sugar <i>cukr</i>	a little sugar <i>trocha cukru</i>
snow <i>sněh</i>	a lot of snow <i>hodně sněhu</i>

b) **hromadná jména** mají u sebe neurčitou číslovku nebo výraz **a piece of**:

money <i>peníze</i>	some money <i>nějaké peníze</i>
luggage <i>zavazadla</i>	a piece of luggage <i>jedno zavazadlo</i>
furniture <i>nábytek</i>	little furniture <i>málo nábytku</i>
hair <i>vlasý</i>	a little hair <i>trocha vlasů</i>
grass <i>tráva</i>	a lot of grass <i>hodně trávy</i>
fruit <i>ovoce</i>	a few pieces of fruit <i>několik kousků ovoce</i>
food <i>potraviny</i>	much food <i>hodně potravin</i>

c) **abstraktní jména** počítáme pomocí **a piece of** nebo mají u sebe neurčitou číslovku:

work <i>práce</i>	a lot of work <i>hodně práce</i>
music <i>hudba</i>	some music <i>trocha hudby</i>
information <i>informace</i>	two pieces of information <i>dvě informace</i>
knowledge <i>znalosti</i>	little knowledge <i>málo znalostí</i>
advice <i>rada</i>	a piece of advice <i>jedna rada</i>
experience <i>zkušenosti</i>	a lot of experience <i>hodně zkušeností</i>
evidence <i>důkazy</i>	enough evidence <i>dostatek důkazů</i>
progress <i>pokrok</i>	little progress <i>malý pokrok</i>
time <i>čas</i>	a lot of time <i>hodně času</i>

Nepočítatelná podstatná jména s koncovkou množného čísla se užívají v hovorové angličtině:

a) máme-li na mysli určité balení či množství, které je zřejmé z kontextu:

two teas = two cups of tea	<i>dva čaje = dva šálky čaje</i>
three beers = three bottles of beer	<i>tři piva = tři láhve piva</i>

b) chceme-li vyjádřit pestrost výběru:

fruits = <i>různé druhy ovoce</i>	fishes = <i>různé druhy ryb</i>
-----------------------------------	---------------------------------

Počítatelnost podstatných jmen se může lišit podle jejich smyslu ve větě:

a glass <i>sklenice</i>	glass <i>sklo</i>
a wood <i>les</i>	wood <i>dřevo</i>
a (news)paper <i>noviny</i>	paper <i>papír</i>
an iron <i>žehlička</i>	iron <i>železo</i>
chocolates <i>čokoládové bonbony</i>	chocolate <i>čokoláda</i>

works of art <i>umělecká díla</i>	work <i>práce</i>
a fruit <i>plod</i>	fruit <i>ovoce</i>
an industry <i>průmyslové odvětví</i>	industry <i>průmysl</i>

Členy podstatných jmen v angličtině nerozlišují rody. Dělí se na **neurčité a určité**.

	Jednotné číslo	Množné číslo
Člen neurčitý		
a je před vyslovenou souhláskou:	a car nějaké (jedno) auto	cars auta
an je před vyslovenou samohláskou:	an apple nějaké (jedno) jablko	apples jablka
Člen určitý		
the [ðɪ] čteme před vyslovenou samohláskou	the [ðə] car to auto the [ði] apple to jablko	the cars ta auta the apples ta jablka

Neurčitý člen se užívá u počítatelných podstatných jmen v jednotném čísle, můžeme-li před podstatným jménem říci *nějaký, jeden*; to znamená, že jde o osobu či věc dosud neznámou. V množném čísle se vynechává.

A young girl is waiting for you outside. <i>Nějaká mladá dívka na tebe čeká venku.</i>	There's an orange in the fridge. <i>V lednici je jeden pomeranč.</i>
---	---

Neurčitý člen se užívá pro označení povolání či náboženství:

Jane wants to become a teacher. <i>Jana se chce stát učitelkou.</i>	My mother is a Catholic. <i>Moje matka je katolička.</i>
--	---

Užívá se ve výrazech označujících jednorázový děj nebo chceme-li vyjádřit, kolikrát za určitou dobu se něco děje či k jakému množství se vztahuje:

I had to have a rest. <i>Musel jsem si odpočinout.</i>	We go to the church once a week. <i>Chodíme do toho kostela jednou týdně.</i>
I'll have a shower first. <i>Nejdříve se osprchuji.</i>	These apples are thirty crowns a kilo. <i>Tato jablka stojí třicet korun kilo.</i>

Neurčitý člen se užívá, když podstatné jméno zastupuje celý svůj druh či v některých ustálených vazbách:

A computer is necessary for everybody nowadays. <i>Počítač je dnes pro každého nezbytný.</i>	Have a good time. <i>Mějte se hezky.</i>
I'm in a hurry. <i>Pospíchám.</i>	
What a pity! <i>Jaká škoda!</i>	

Určitý člen se užívá u podstatných jmen počítatelných v jednotném i množném čísle a u nepočítatelných podstatných jmen, můžeme-li před podstatným jménem říci *ten, ta, to, ti, ty, ta*. Vyjadřuje osobu či věc určitou, která již byla zmíněna. Má stejný tvar v jednotném i množném čísle.

Příklad:

There's an apple on the plate.
Na talíři je jedno jablko.

The apple is big and red.
To jablko je velké a červené.

Určitý člen vyjadřuje věci ojedinělé, nemající alternativu, a ptáme-li se na něco jedinečného:

the Sun *Slunce*, the Earth *Země*, the Moon *Měsíc*, the sky *nebe*

What is the date today?

What's the time now?

Kolikátého je dnes?

Kolik je teď hodin?

What's the capital of the USA?

Jaké je hlavní město USA?

Určitý člen užíváme u hudebních nástrojů, politických funkcí, před řadovou číslovkou a superlativem, názvy světových stran, rodin, národností, skupin, kulturních institucí a názvy států mající více slov:

the guitar *kytara*, the piano *klavír*

the Prime Minister *ministerský předseda*

the second *druhý*, the third *třetí*

the most attractive girl *nejpřitažlivější dívka*

the west and the east *západ a východ*

the Novaks and the Browns *Novákovi a Brownovi*

the Czechs and the Slovaks *Češi a Slováci*

the old and the poor *staří a chudí*

the National Theatre *Národní divadlo*, the National Museum *Národní muzeum*

the Tesco (*specifický obchod Tesco*), the Alpha Cinema *kino Alfa*

the Czech Republic *Česká republika*, the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland *Spojené království Velké Británie a Severního Irsku*

Určitý člen se užívá pro názvy pohoří, řek, moří, oceánů a souostroví:

the Alps *Alpy*, the High Tatras *Vysoké Tatry*

the River Nile *řeka Nil*, the Black Sea *Černé moře*, the Atlantic Ocean *Atlantský oceán*

the Bahamas *Bahamy*, the Canaries *Kanárské ostrovy*

Užívá se u názvů novin či časopisů:

the Times, the Newsweek

Užíváme ho, mluvíme-li o určité budově nějaké instituce či v ustálených vazbách:

He is in the hospital. *Je v té budově nemocnice. (nemusí být jako pacient) ale*

He is in hospital. *Je v nemocnici. (jako pacient)*

They are in the prison. *Jsou v té věznici. (nemusí být jako vězni)*

They are in prison. *Jsou ve vězení. (jako vězni)*

the day after tomorrow *pozítří*

on the one hand *na jedné straně*

to tell the truth *abych řekla pravdu*

Člen se nepoužívá u názvů dnů v týdnu, měsíců v roce a ročních období:

I go to the language school on Tuesday.

We usually take our holiday in July.

V úterý chodím do jazykové školy.

Obyčejně si bereme dovolenou v červenci.

We go to the mountains in winter.

Na hory jezdíme v zimě.

Neužívá se též u měst, křestních jmen, názvů svátků, jídel, sportů, jazyků nebo následuje-li za podstatným jménem určitá číslovka:

She comes from Prague. Her name is Julia.	Do you love Christmas?
<i>Ona pochází z Prahy. Jmenuje se Julie.</i>	<i>Máte ráda Vánoce?</i>
I always have breakfast at home.	Do you enjoy playing tennis?
<i>Vždy snídám doma.</i>	<i>Baví vás hrát tenis?</i>
I teach Czech and English.	Go to Exit 3.
<i>Vyučuji češtinu a angličtinu.</i>	<i>Jděte k východu číslo tři.</i>

Neužívá se také před názvy ulic, náměstí, parků, hor, jezer, světadílů a institucí, jednoslovních názvů států či v ustálených vazbách:

I live in Garden Street.	Where's Hyde Park?
<i>Bydlím v Zahradní ulici.</i>	<i>Kde je Hyde Park?</i>
Mount Everest	Wenceslas Square
<i>Mount Everest, Wenceslas Square</i>	<i>Václavské náměstí, Lake Victoria</i>
<i>Victoria</i>	
George went to Africa.	She's now in hospital. (as a patient)
<i>Jiří jel do Afriky.</i>	<i>Je teď v nemocnici. (jako pacientka)</i>
They aren't at school today.	I'd like to live in Italy.
<i>Dnes nejsou ve škole.</i>	<i>Chtěla bych žít v Itálii.</i>
We're going home.	She fell for him at first sight.
<i>Jdeme domů.</i>	<i>Zalíbil se jí na první pohled.</i>
Do you go to work by bus?	The cottage was for sale.
<i>Jezdíte do práce autobusem?</i>	<i>Ta chata byla na prodej.</i>
I'd like to meet him face to face.	You'll tell me everything at dinner.
<i>Rád bych se s ním setkal osobně.</i>	<i>Povíte mi všechno při večeři.</i>

Cvičení / Exercises:

1.1 Doplňte do vět následující podstatná jména a užitje neurčitý člen, kde je to nutné.

sugar food experience tea time coffee jacket question magazine

1. It's rather cold today. You should put on .....
2. Have you got .....for me now?
3. I like reading .....in the evening.
4. What would you like: .....or.....?
5. Don't put .....into my cup.
6. I've got .....in this branch.
7. May I ask you .....?
8. Do you buy.....every day?

1.2 Doplňte do vět člen neurčitý či určitý, nebo nechte podstatné jméno bez členu.

1. What would you like: .....apple or .....orange?
2. Mary says she'd like to work as .....air hostess.
3. I want to have .....shower first.
4. How many times .....week do you go jogging?
5. These oranges are thirty crowns .....kilo.
6. "What is .....date today?" "It's .....twentieth of January."
7. Is your friend from .....England or from .....USA?
8. Does Jim play .....guitar or .....piano?
9. "Paul's mum is now in .....hospital." "Is she? I hope it's nothing serious."
10. "Where do you usually spend .....Christmas?" "We usually stay at .....home."
11. I live in .....south of Prague in.....Garden Street and work in .....Wenceslas Square.
12. Go towards .....Exit 2.
13. Do you like better .....football or .....ice hockey?
14. I never have .....breakfast at home. I'm always in .....hurry in the morning.

1.3 Převeďte tyto výrazy do množného čísla.

1. a young man
2. their child
3. a loaf of bread
4. a half
5. a devoted wife
6. a glass of wine
7. the old church
8. the big box
9. the lovely baby
10. the expensive toy
11. a summer dress
12. the clever boy
13. an interesting story
14. a sharp knife

1.4 Přeložte do angličtiny.

1. Byt Novákových je v 1. poschodí.
2. Potřebuji teď desetiminutovou přestávku.
3. Kde jsou ty čerstvé ryby?
4. Zelenina je na stole v kuchyni a drůbež je v lednici.
5. To zboží je výborné kvality.
6. Potřebuji si zabalit dvoje džíny, dvoje šortky, tři trička a dva svetry.
7. Mám pro vás dvě důležité informace.
8. Je ta zpráva dobrá, nebo špatná?
9. Máte dvoje nůžky?
10. Kamarádi mého syna jsou někdy poněkud hluční.
11. Náš syn jede v létě do Skotska. Mladí lidé by měli navštěvovat cizí země.
12. Honzův bratr je ve vězení za krádež.
13. Šla do té nemocnice navštívit svou tetu. Ona je v nemocnici už dva týdny.
14. Narodila jste se v lednu, nebo v únoru?

Klíč ke cvičením / Key to exercises:

1.1

1. a jacket
2. time
3. a magazine
4. tea; coffee
5. sugar
6. some experience
7. a question
8. food

1.3

1. young men
2. their children
3. loaves of bread
4. halves
5. devoted wives
6. glasses of wine
7. the old churches
8. the big boxes
9. the lovely babies
10. the expensive toys
11. summer dresses
12. the clever boys
13. interesting stories
14. sharp knives

1.2

1. an apple; an orange
2. an air hostess
3. a shower
4. a week
5. a kilo
6. the date; the twentieth
7. England; the USA
8. the guitar; the piano
9. in hospital
10. Christmas; at home
11. the south; Garden Street; Wenceslas Square
12. Exit 2
13. football; ice hockey
14. breakfast; a hurry

1.4

1. The Novaks' flat is on the first floor.
2. I need ten minutes' break now.
3. Where are the fresh fish?
4. The vegetables are on the kitchen table and the poultry are in the refrigerator.
5. The goods are of excellent quality.
6. I need to pack two pairs of jeans, two pairs of shorts, three T-shirts and two sweaters.
7. I've got two pieces of important information for you.
8. Is the news good or bad?
9. Have you got two pairs of scissors?
10. My son's friends are sometimes rather noisy.
11. Our son is going to Scotland in summer. Young people should visit foreign countries.
12. Jack's brother is in prison for robbery.
13. She went to the hospital to visit her aunt. She's already been in hospital for two weeks.
14. Were you born in January or in February?

Lesson 2

PŘÍDAVNÁ JMÉNA / ADJECTIVES

Přídavná jména mají v angličtině stejný tvar v jednotném i množném čísle a nemění se ani podle rodů a pádů. Jejich tvary se mohou měnit pouze při stupňování. Přídavná jména mohou být ve větě přívlastkem či součástí přísudku.

V přívlastku může být přídavné jméno **před podstatným jménem** (a nice girl *milá dívka*, the last day *poslední den*, a sleeping child *spící dítě*, carefully polished shoes *pečlivě vyleštěné boty*) nebo **za podstatným jménem** i ve vazbě s více slovními druhy (a man six feet tall *muž vysoký šest stop*, the letter written this morning *dopis napsaný dnes ráno*, the baby sleeping in that pram *dítě spící v om kočárku*).

V přísudku stojí přídavné jméno samostatně.

Například: She got married very young. *Vdávala se velmi mladá.*

He is twenty-five years old. *Je mu dvacet pět roků.*

I'm not guilty. *Nejsem vinen.*

Některá přídavná jména lze užít **jen v přívlastku, nikoli v přísudku** (či naopak):

There's a little (small) boy at the door. ale pouze: The boy is small.

Za dveřmi je malý chlapec (chlapeček). *Ten chlapec je malý.*

She is a sick woman. ale pouze: She is very ill.

Je to nemocná žena. *Je velmi nemocná.*

She is sick.

Je jí špatně.

Řazení přívlastků v anglické větě začíná přívlastky vyjadřujícími spíše subjektivní hodnocení (hodnocení krásy, velikosti, stáří, tvaru, barvy) a končí přívlastky vyjadřujícími objektivní hodnocení (země původu, materiál):

an excellent winter holiday

nice comfortable new beige Italian leather boots

skvělá zimní dovolená

hezké pohodlné nové béžové italské kožené kozačky

Podstatné jméno stojící před dalším podstatným jménem může plnit funkci přídavného jména:

a love story *milostný příběh*

a kitchen table *kuchyňský stůl*

a chocolate dessert *čokoládový dort*

an evening dress *večerní šaty*

a beer glass *pivní sklenice*

summer mornings *letní rána*

Přídavná jména vytvořená z přítomného či minulého přičestí sloves, zakončená na *-ing* a *-ed*:

Koncovka **-ing** vyjadřuje vlastnosti:

This branch is really **interesting**.

Tento obor je opravdu zajímavý.

Koncovka **-ed** vyjadřuje pocity:

I'm interested in this branch.

Zajímám se o tento obor.

His coming back was **surprising**.

We were surprised by his coming back.

Jeho návrat byl **překvapující**.

Byli jsme překvapeni jeho návratem.

The film was rather **boring**.
Ten film byl dosti **nudný**.

All of us were bored with the film.
Všichni jsme byli znuděni tím filmem.

Her work is **tiring**.
Její práce je **únavná**.

She's sometimes tired of her work.
Někdy je unavena svou prací.

Today's weather is **depressing**.
Dnešní počasí je **deprimující**.

We are depressed with today's weather.
Jsme deprimováni dnešním počasím.

The story is **fascinating**.
Ten příběh je **fascinující**.

We are fascinated by the story.
Jsme fascinováni tím příběhem.

V angličtině lze vyjádřit **přívlastky** spojením více slov **pomocí spojovníků**. Předchází-li podstatnému jménu číslovka, po spojovníku je podstatné jméno v jednotném čísle.

Příklady:

a thirty-year-old man

třicetiletý muž

a left-handed woman

žena píšící levou rukou

a three-roomed flat

třípokojový byt

an eleven-man team

jedenáctičlenné mužstvo

a good-looking boy

hezký hoch

a well-built young man

dobře stavěný (statný) mladík

Pravidelné stupňování přídavných jmen

Většina přídavných jmen se stupňuje pravidelně, tj. koncovkou či opisem.

Stupňování koncovkou u jednoslabičných a některých dvouslabičných přídavných jmen (především končících na -y):

1. stupeň:

cold *studený*

wide *široký*

free *svobodný*

big *velký*

hot *horký*

dry *suchý*

grey *šedý*

happy *šťastný*

pretty *hezký*

clever *chytrý*

simple *jednoduchý*

quiet *tichý*

cruel *krutý*

narrow *úzký*

handsome *hezký (muž)*

2. stupeň:

colder

wider

freer

bigger

hotter

drier

greyer

happier

prettier

cleverer

simpler

quieter

crueller

narrower

handsomer

3. stupeň:

the coldest [ist]

the widest

the freest

the biggest

the hottest

the driest

the greyest

the happiest

the prettiest

the cleverest

the simplest

the quietest

the cruellest

the narrowest

the handsomest

Uvedená dvouslabičná přídavná jména s výjimkou přídavných jmen končících na -y mohou mít i stupňování opisem.

Stupňování opisem u dvouslabičných, tříslabých i vícslabých přídavných jmen:

1. stupeň:	2. stupeň:	3. stupeň:
common <i>běžný</i>	more common	the most common
useful <i>užitečný</i>	more useful	the most useful
important <i>důležitý</i>	more important	the most important
interesting <i>zajímavý</i>	more interesting	the most interesting
beautiful <i>krásný</i>	more beautiful	the most beautiful
admired <i>obdivovaný</i>	more admired	the most admired

Nepravidelné stupňování přídavných jmen:

good <i>dobrý</i>	better <i>lepší</i>	the best <i>nejlepší</i>
bad <i>zlý, špatný</i>	worse <i>horší</i>	the worst <i>nejhorší</i>
far <i>daleký</i>	farther <i>vzdálenější</i>	the farthest <i>nejvzdálenější</i>
	further <i>vzdálenější</i> <i>další (příští)</i>	the furthest <i>nejvzdálenější</i> <i>nejzazší (v čase)</i>
old <i>starý</i>	older <i>starší</i>	the oldest <i>nejstarší</i>
	elder <i>starší</i> (členové rodiny či společ. postavení, jen v přívlastku)	the eldest <i>nejstarší</i>

Zesilování 2. stupně přídavných jmen pomocí výrazů **much** *mnohem*, **even** *ještě*, **far** *daleko*:

The weather is **much hotter** today than yesterday.

Počasí je **dnes mnohem teplejší** než včera.

Your sister is **even prettier** than Margaret.

Tvoje sestra je **ještě krásnější** než Markéta.

This magazine is **far more interesting** than that one.

Tento časopis je **daleko zajímavější** než tamten.

Zesilování 3. stupně přídavných jmen pomocí výrazů **very** *ten (opravdu)*, **absolutely** *naprosto*, **by far** *zdaleka*:

It was **the very worst** experience in my life.

Byl to **opravdu ten nejhorší** zážitek v mém životě.

Eve is **absolutely the prettiest** girl I've ever met.

Eva je **naprosto nejhezčí** dívka, jakou jsem kdy potkal.

Tom is **by far the best** friend I have.

Tomáš je **zdaleka nejlepší** kamarád, jakého mám.

Srovnávání vlastností:

a) kladná věta - as + přídavné jméno + as **tak** ..... **jako**

Jim is **as old as** my brother Paul.

Jim je **tak starý jako** můj bratr Pavel. (= Jim je stejně starý jako můj bratr Pavel.)

b) záporná věta - not as (so) + přídavné jméno + as **ne tak** ..... **jako**

Jack is **not as (so) old as** my brother. (e.g. Jack is **older than** my

brother. My brother is **younger than** Jack.)

Honza *není tak starý jako* můj bratr. (např. Honza je *starší než* můj bratr. Můj bratr je *mladší než* Honza.)

Česká vazba čím ..... tím:

Vyjadřuje se vazbou určitého členu a 2. stupně přídavného jména:

The older you get, **the more difficult** it is to find a job.

Čím jste starší, tím obtížněji najdete práci.

The more expensive the jacket, **the better** quality it is.

Čím dražší sako, tím je kvalitnější.

Which hat would you like? **The bigger, the better.**

Který klobouk byste si přála? Čím větší, tím lepší.

Cvičení / Exercises:

2.1 Vyjádřete pomocí spojovníků tyto výrazy:

1. a girl with dark hair
2. men who are dressed well
3. a holiday that lasts two weeks
4. a hat which has three corners
5. a flat which has four rooms
6. a coat which looks shabby
7. a woman who looks tired
8. a boy who is fifteen years old
9. a girl who writes with the left hand
10. money that was hard to earn

2.2 Seřad'te slova ve správném pořadí.

1. a lovely silk Greek white new dress
2. an attractive Czech blue-eyed young slim girl
3. a delicious meat-free old healthy Czech dish
4. a new three-roomed flat comfortable brightly-coloured
5. an old lonely white-haired tall man
6. an old grey woollen long shabby-looking sweater
7. a large round nice white kitchen table

2.3 Přeložte do angličtiny následující spojení:

1. kuchyňský stůl	6. školní rok
2. pivní sklenice	7. zimní dovolená
3. letní rána	8. únorové mrazy
4. večerní šaty	9. horský vzduch
5. čokoládový zákusek	10. jarní přeháňky

2.4 Doplňte do vět správné tvary přídavných jmen odvozených od sloves v závorkách.

1. (interest) Your father's job is quite ..... Aren't you .....in this branch of science?
2. (depress) Don't tell me the .....news. I'm always .....by what you say.
3. (fascinate) The trip was a .....experience. We were .....by the countryside.
4. (satisfy) Why are you never .....? Our results are quite .....
5. (surprise) What you are saying is really ..... I'm very .....at what you are saying.
6. (bore) The film is rather ....., don't you think? Aren't you .....with the film?
7. (tire) All of us were .....after the long journey. What a .....journey it was!

2.5 Opravte chyby ve větách.

1. Which is the most heavy of these bags?
2. Everything was more cheap when I was young.
3. The work was much tiring than we had expected.
4. Jane isn't as nice than her sister Ann.
5. Is Prague so beautiful as Paris?
6. Their flat is more larger than ours.
7. Your brother Jack is even lazier then I expected.

2.6 Přeložte věty do angličtiny.

1. Chata Novákových je docela velká, ale naše je ještě větší.
2. Můj oblek byl mnohem dražší než váš.
3. Čím větší byt, tím více musíte uklízet.
4. To je ten nejhorší zážitek v mém životě.
5. Paní Černá je mnohem starší, než vypadá.
6. Tento časopis je daleko zajímavější a není tak drahý, jako tamten.
7. Ta hnědá taška je těžší než ta modrá.
8. Nevolejte mi teď, prosím. Jsem nemocná.
9. Můj manžel je nemocný člověk.
10. Potřebuji si koupit nějaké pohodlnější boty.
11. Toto je naprosto nepohodlnější křeslo ze všech.
12. Anna není tak spokojená, jak vypadá.
13. Jím více zeleniny a ovoce a cítím se mnohem zdravější.
14. Čím bohatší člověk, tím je skoupější.

Klíč ke cvičením / Key to exercises:

2.1

1. a dark-haired girl
2. well-dressed men
3. a two-week holiday
4. a three-cornered hat
5. a four-roomed flat
6. a shabby-looking coat
7. a tired-looking woman
8. a fifteen-year-old boy
9. a left-handed girl
10. hard-earned money

2.3

1. a kitchen table
2. a beer glass
3. summer mornings
4. an evening dress
5. a chocolate dessert
6. a school year
7. a winter holiday
8. February frosts
9. mountain air
10. spring showers

2.5

1. Which is the heaviest of these bags?
2. Everything was cheaper when I was young.
3. The work was more tiring than we had expected.
4. Jane isn't as nice as her sister Ann.
5. Is Prague as beautiful as Paris?
6. Their flat is much larger than ours.
7. Your brother Jack is even lazier than I expected.

2.6

1. The Novaks' cottage is quite big but ours is even bigger.
2. My suit was much more expensive than yours.
3. The larger the flat, the more cleaning you must do.
4. This is the very worst experience of my life.
5. Mrs. Black is much older than she looks.
6. This magazine is far more interesting and it isn't as expensive as that one.
7. The brown bag is heavier than the blue one.
8. Don't call me now, please. I'm ill.
9. My husband is a sick man.
10. I need to buy some more comfortable shoes.
11. This is absolutely the most comfortable armchair of all.
12. Ann isn't as satisfied as she looks.

2.2

1. a lovely new white Greek silk dress
2. an attractive slim young blue-eyed Czech girl
3. a delicious healthy old Czech meat-free dish
4. a comfortable new brightly-coloured three-roomed flat
5. a lonely tall old white-haired man
6. a shabby-looking long old grey woollen sweater
7. a nice large round white kitchen table

2.4

1. interesting; interested
2. depressing; depressed
3. fascinating; fascinated
4. satisfied; satisfying
5. surprising; surprised
6. boring; bored
7. tired; tiring

13. I eat more vegetables and fruit and I feel much healthier.
14. The richer the man, the meaner he is.

Lesson 3

ZÁJMENA / PRONOUNS

Rozlišujeme **zájmena osobní, přivlastňovací, zvrtná a zdůrazňovací, vespolečná, ukazovací, tázací, vztažná a neurčitá.**

1) **Osobní zájmena** mají podmětný tvar (vyjádřený 1. pádem) a předmětný tvar (vyjádřený ostatními pády).

Podmětný tvar:

I help Tom. **Já** pomáhám Tomášovi.
You like Paul. **Ty** máš ráda Pavla.
He supports Alex. **On** podporuje Alexe.
She teaches Alice. **Ona** učí Alici.
It is good. **Ono/To** je dobré.

We visit the Browns. **My** navštěvujeme Brownovy.

You criticize your neighbour. **Vy** kritizujete svého souseda.

They admire Jack. **Oni** obdivují Honzu.

Předmětný tvar:

Tom helps **me**. Tomáš pomáhá **mně**.
Paul likes **you**. Pavel má rád **tebe**.
Alex supports **him**. Alex podporuje **jeho**.
Alice teaches **her**. Alice učí **ji**.
Eve doesn't like **it**. Evě se **to** nelíbí./ Eva **to** nemá ráda.
The Browns visit **us**. Brownovi navštěvují **nás**.
Your neighbour criticizes **you**. Váš soused kritizuje **vás**.
Jack admires **them**. Honza obdivuje **je**.

Předmětné tvary osobních zájmen se v angličtině užívají i tam, kde čeština užívá tvary podmětné:

- při srovnávání:

George is better at skiing than **me**. Jirka je lepší lyžař než **já**.
Susan is not as clever as **her**. Zuzana není tak chytrá jako **ona**.

- po slovese *to be*:

Jane didn't wash the windows. It was **me**. Jana neumyla okna. Byla jsem **to já**.
Was it **him** in the black car? Byl **to on** v tom černém autě?

- v jednoslovních odpovědích:

Who broke the plate? **Him**. Kdo rozbil ten talíř? **On**.
Which of them is your sister? **Her**. Která z nich je tvoje sestra? **Ona**.

Přímý předmět vyjádřený 4. pádem stojí v angličtině také většinou za **nepřímým předmětem** vyjádřeným 3. pádem jako v češtině.

Přímou bezpředložkovou vazbu se 3. pádem mají např. slovesa **give, tell, help, show, promise**:

Give **him** that photograph. **Dej mu** tu fotografii.
Show **me** your new dress. **Ukažte mi** svoje nové šaty.
Tell **us** about it. **Vyprávějte nám** o tom.

Při důrazu na 3. pád však nepřímý předmět stojí za přímým a má předložkovou vazbu:
Buy the book for him, not for her. Kup tu knihu jemu, ne jí.
Read the message to me, not to him. Přečti ten vzkaz mně, ne jemu.

Některá slovesa v angličtině nemohou mít bezpředložkovou vazbu se 3. pádem:

Explain the problem to us. Vysvětlete nám ten problém.

Say hello to them. Řekni jim ahoj.

Can you introduce your husband to us? Můžeš nám představit svého manžela?

I can recommend a cheap hotel to you. Mohu vám doporučit levný hotel.

Je-li předmět přímý i nepřímý vyjádřen zájmenem, ve spisovné angličtině dáme nejprve 4. pád a potom 3. pád s předložkou:

Give it to me. Dej mi to. nikoli **Give me it.**

I lent it to him. Půjčil jsem mu to.

Bring her to me. Přiveď mi ji.

2) **Přivlastňovací zájmena** jsou v angličtině **nesamostatná** (stojí před podstatným jménem) a **samostatná** (stojí samostatně či za podstatným jménem).

Nesamostatná přivlastňovací zájmena:

It's **my** pen. *To je moje pero.*

It's **your** bag. *To je tvoje taška.*

She is **his** wife. *Ona je jeho manželka.*

Look at **her** dress! *Podívej se na její šaty!*

That is our cottage. **Its** roof is new.

Tamto je naše chata. Její střecha je nová.

Our garden is large. *Naše zahrada je velká.*

Where are **your** sons? *Kde jsou vaši synové?*

I like **their** house. *Líbí se mi jejich dům.*

Samostatná přivlastňovací zájmena:

The pen is **mine**. *To pero je moje.*

Where's the bag of **yours**? *Kde je ta tvoje taška?*

His is that coat. *Jeho je tamten kabát.*

Is this dress **hers**? *Jsou tyto šaty její?*

They have a black cat. This milk is **its**.

Oni mají černou kočku. Toto mléko je její.

Ours is that garden. *Naše je tamta zahrada.*

Are these textbooks **yours**? *Jsou tyto učebnice vaše?*

We have a nice house but **theirs** is much nicer. *Máme hezký dům, ale jejich je mnohem hezčí.*

Tyto tvary se nemění podle pádů ani čísla jako v češtině.

Angličtina nemá výraz pro *svůj*. Místo toho užívá zájmeno přivlastňovací vztahující se k podmětu:

You have got **your** own room, haven't you? *Máš svůj vlastní pokoj, že ano?*

Mr. and Mrs. Brown love **their** jobs. *Pan a paní Brownovi milují svá povolání.*

Nesamostatná přivlastňovací zájmena se nemohou vázat se členy, ukazovacími zájmeny, s *no* či *every*. Nelze říci *a my colleague*, ale *a colleague of mine jeden můj kolega*

the her dog, ale *the dog of hers ten její pes*

no his friend, ale *no friend of his žádný jeho kamarád.*

Musíme tedy užít samostatná přivlastňovací zájmena s předložkou *of*.

Podobné postavení jako samostatná přivlastňovací zájmena může mít i přivlastňovací pád podstatných jmen. Nelze říci *a my brother's schoolmate*, ale *a schoolmate of my brother's jeden spolužák mého bratra.*

Zatímco po výrazu „my friend“ následuje obvykle jméno, po výrazu „a friend of mine“ jméno není uvedeno, neboť v tomto kontextu není důležité.

Příklady:

My friend Jack usually helps me to carry my luggage.

Můj přítel Honza mi obvykle pomáhá nést moje zavazadla.

A friend of mine helped me to carry the luggage to the bus stop.

Jeden můj kamarád mi pomohl nést zavazadla na zastávku autobusu.

3) **Zájmena zvratná a zdůrazňovací** mají stejný tvar.

Zvratná zájmena znamenají *se, si, sebe, sobě*:

Let me apologize **myself**. *Dovolte mi, abych se omluvil.*

Buy **yourself** new boots. *Kup si nové kozačky.*

He should think about **himself**. *Měl by se nad sebou zamyslet.*

She looked at **herself** in the mirror. *Podívala se na sebe do zrcadla.*

The child hurt **itself**. *To dítě se zranilo.*

We found **ourselves** in a dark side street. *Ocitli jsme se v temné postranní ulici.*

You should take better care of **yourselves**. *Měli byste se o sebe lépe starat.*

They have a very high opinion of **themselves**. *Mají o sobě vysoké mínění.*

K obecnému tvrzení se vztahuje zájmeno **oneself**:

To think of **oneself** is sometimes necessary. *Někdy je nutné myslet na sebe.*

Někdy není nutné v angličtině užít zvratné zájmeno jako v češtině:

Can I ask you about the way? *Mohu se vás zeptat na cestu?*

She wants to become a doctor. *Chce se stát lékařkou.*

I must have a bath first. *Musím se nejdříve vykoupat.*

He got married very young. *Oženil se velmi mladý.*

You must change. *Musíte se změnit.*

How can I get to the bus stop? *Jak se mohu dostat na stanici autobusu?*

Can I wash here? *Mohu se zde umýt?*

Is football played in this country? *Hraje se v této zemi fotbal?*

She put on her new hat. *Nasadila si svůj nový klobouk.*

Odlišnost mezi zvratným a nezvratným významem lze vyjádřit dvěma různými slovesy:

to borrow *půjčit si*   **to lend** *půjčit*

to learn *učit se*   **to teach** *učit*

to afford *dovolit si*   **to allow** *dovolit*

Zájmena zdůrazňovací jsou *sám, samotný, osobně* a stojí za zdůrazňovaným podstatným jménem nebo zájmenem či na konci věty:

She **herself** is very satisfied. *Ona osobně je velice spokojená.*

Jane looks after everything **herself**. *Jana se o všechno stará sama.*

She must arrange everything **by herself**. *Musí zařídit všechno sama. (= bez pomoci jiných)*

Předložka *by* zdůrazňuje nezávislost či samostatnost.

Sám ve významu *o samotě* vyjadřuje **alone**:

I need to speak to you **alone**. *Potřebuji s vámi mluvit o samotě.*   ale

I need to speak to you **myself**. *Potřebuji s vámi mluvit osobně.*

4) **Zájmena vespolečná** jsou **each other** nebo **one another**. Obě vazby jsou významově rovnocenné a znamenají *se, si, navzájem, jeden druhého*.

Srovnajte: They introduced **themselves**. *Představili se.* (= oba řekli své jméno někomu dalšímu)

They introduced **to each other**. *Představili se jeden druhému.*

They fought **together**. *Bojovali spolu.* (= proti společnému nepříteli)

They fought **each other**. *Bojovali jeden proti druhému.*

Další příklady: They have forgotten **each other's** names. *Zapomněli, jak se ten druhý jmenuje.*

They asked about **one another's** health. *Zeptali se jeden druhého na zdraví.*

5) **Zájmena ukazovací** jsou:

this *tento, tato, toto (co je blíže)*

that *tamten, tamta, tamto (co je dále)*

these *tito, tyto, tato*

those *tamti, tamty, tamta*

the *ten, ta, to, ti, ty, ta*

I like **this** sweater. *Libí se mi tento svetr.*

Show me **that** picture. *Ukažte mi tamten obraz.*

These men are my colleagues. *Tito muži jsou moji kolegové.*

These are my textbooks. *Toto jsou moje učebnice.*

Look at **those** boys. *Podívej se na tamty chlapce.*

Those are her parents. *Tamto jsou její rodiče.*

Close **the** door. *Zavři ty dveře.*

This is **the** boy who I'm going out with.

To je ten chlapec, s kterým chodím.

Those are **the** flats which are for sale.

To jsou ty byty, které jsou na prodej.

6) **Zájmena tázací** jsou **who, whose, what, which**.

Who (*kdo*) se vztahuje k osobám. Jeho přivlastňovací tvar je **whose** (*čí*) a předmětný tvar je **whom** (*většinou po předložce*):

Who has brought that man? *Kdo přivedl toho člověka?*

Who knows that boy? *Kdo zná toho chlapce?*

For whom do you work? *Pro koho pracujete?*

Whose wife are you speaking about? *O čí manželce hovoříte?*

What (*co, jaký*) se vztahuje k věcem:

What begins at 9 o'clock? *Co začíná v 9 hodin?*

What are you looking at? *Na co se díváte?*

What magazines do you read? *Jaké časopisy čtete?*

What is the film like? *Jaký je ten film?*

What does she look like? *Jak ona vypadá?*

What a pity! *Jaká škoda!*

What a nice picture! *Jaký krásný obrázek!*

Which (*který, kdo, co*) se užívá pro osoby i věci jen při výběru z určitého počtu:

Which of them is George? *Kdo z nich je Jiří?*

Which of you knows her? *Kdo z vás ji zná?*

Which city does he come from: Vienna or Venice? *Z kterého města pochází: z Vídně, či*

z Benátek?

Which dictionary do you like best? *Který slovník se vám nejvíc líbí?*

In which café is she sitting now? *Ve které kavárně sedí?*

7) **Vztažná zájmena** jsou **who, whose, which, that, what**.

Who se vztahuje pouze na osoby:

Michael is the boy **who** cooperates with me. *Michal je ten chlapec, který se mnou spolupracuje.*

This is the girl **about whom** I told you yesterday. (formální) *To je ta dívka, o které jsem ti včera vyprávěl.*

The man (**who**) I work **for** is Mr. Jones. *Ten člověk, pro kterého pracuji, je pan Jones.*

Whose je přivlastňovací tvar **who**. Používá se pro osoby i věci:

This is the woman **whose** daughter is an outstanding speed skater. *To je ta žena, jejíž dcera je vynikající rychlobruslařkou.*

My room is the large one **whose** walls are pink.

Můj pokoj je ten velký, jehož stěny jsou růžové.

Of whom se užívá ve vztahu k lidem:

In the office there were three women, **one of whom** was our former secretary.

V kanceláři byly tři ženy, z nichž jedna byla naše dřívější sekretářka.

Which (*který, jenž, což*) se vztahuje k věcem:

This is the shop **which** I told you **about** last week. *Toto je ten obchod, o kterém jsem ti minulý týden vyprávěl.*

Where's the dog **which** has bitten the old lady? *Kde je ten pes, který pokousal tu starou dámu?*

He wants me to work overtime every day, **which** is impossible. *On chce, abych pracovala každý den přesčas, což je nemožné.*

Of which se užívá pro neosobní vztahy:

You'll certainly like my new books, **some of which** you could see at the last book fair.

Jistě se vám budou líbit moje nové knihy, z nichž některé jste mohl vidět na posledním knižním veletrhu.

That (*který, jenž, co*) se užívá pro osoby i neživotné vztahy. Nemůže být před ním předložka, ani čárka. Může nahradit v některých typech vztažných vět zájmeno **who, which**. Užívá se především po superlativech, řadových číslovkách a neurčitých zájmenech:

Sue is **the prettiest** girl **that** I know. *Sue je nejkrásnější dívka, kterou znám.*

He was **the first** **that** called me after coming back from holiday. *On byl první, který mi zavolal po návratu z dovolené.*

That was **all that** I could do for her. *To bylo vše, co jsem mohl pro ni udělat.*

You can take **anything that** you like here. *Můžete si vzít cokoli, co se vám tady líbí.*

There was **nothing that** could help him. *Nebylo nic, co mu mohlo pomoci.*

What (*to, co*):

What you are saying is not true. *To, co říkáte, není pravda.*

I don't agree **with what** you do. *Nesouhlasím s tím, co děláte.*

8) **Neurčitá zájmena** vyjadřují určité množství nebo část celku.

Other, another, the other, others, the others, else vyjadřují rozšíření o další variantu jevu.

Other, another, the other, others, the others:

jednotné číslo:

another suit

jiný, další, ještě jeden oblek

množné číslo:

other suits

jiné, další obleky

others

jiné, další

the other suit

ten druhý oblek

the other suits

ty ostatní obleky

the others

ty ostatní

Another se užívá pro jednotné číslo počítatelných podstatných jmen, **some other** se užívá pro nepočítatelná podstatná jména: **some other food**

nějaké další potraviny

The other ten druhý se užívá ve smyslu *ten vedle (vedlejší)*. Musíme si dát pozor, abychom **the other** nezaměnili s výrazem **the second druhý**, který vyjadřuje *pořadí*.

Příklady:

The first room is mine, **the second** room is my sister's and the third room is my parents'.

První pokoj je můj, ten druhý je mé sestry a třetí je mých rodičů.

This room is mine and **the other** is my parents'.

Tento pokoj je můj a ten druhý (= ten vedle) je mých rodičů.

Else se užívá za tázacími a neurčitými zájmeny:

Anything else, madam? *Ještě něco, paní?*

What else? *Co ještě?*

I need **something else**. *Potřebuji něco jiného.*

Nobody else can do it. *Nikdo jiný to nemůže udělat.*

You can try it **somewhere else**. *Můžete to zkusit někde jinde.*

This umbrella isn't mine, it's **someone else's**. *Ten deštník není můj, je někoho jiného.*

One, ones zastupují podstatné jméno zřejmé z předchozího kontextu. Ve větě jim předchází přídavné jméno, ukazovací zájmeno, určitý člen, *every* či zájmeno *other*:

Which bag shall I take? The **big one**. *Kterou tašku si mám vzít? Tu velkou.*

Which jeans did you buy? **Those ones**. *Které džíny sis koupila? Tamty.*

I like these cakes. Can I have **another one**? *Mám ráda tyto zákusky. Mohu dostat ještě jeden?*

I don't know that man. I know **the other one**. *Neznám toho muže. Zním toho druhého.*

He has a few new ideas. **Every one** is really original. *Má několik nových nápadů. Každý je opravdu originální.*

Some, any včetně jejich složenin vyjadřují existenci něčeho ne příliš určeného.

Some se užívá ve větách oznamovacích kladných. Váže se s počítatelnými podstatnými jmény v množném čísle ve významu *nějací, někteří, několik*. V jednotném čísle ho nahrazuje spíše neurčitý člen. Před nepočítatelnými podstatnými jmény znamená *trochu, nějaký, kousek*.

Složeniny jsou **somebody, something, somewhere, somehow** (*někdo, něco, někde, nějak*).

Some v otázce lze užít tehdy, očekáváme-li předem kladnou odpověď:

Would you like **some** tea? *With pleasure.*

Chtěl byste trochu čaje? S radostí.